

KURIER OCHOCKI

Nadeszła długo oczekiwana wiosna. Przyniosła pierwsze promienie słoneczne, cieplejszy wiatr i mnóstwo pozytywnych myśli. Przed nami chwile refleksji oraz odpoczynek w gronie najbliższych.

"Kiedy Wielka Noc nastanie, życzymy Wam na Zmartwychwstanie dużo szczęścia i radości, które niechaj zawsze gości w dobrym sercu, w jasnej duszy, niech wszystkie żale zagłuszy."

REDAKCJA

REDKCJA:

Hanna Dąbrowska
Alicja Gerasik
Iga Brózda
Katarzyna Plandowska
Aleksandra Gołaszewska
Emilia Kazubek
Maja Gawęda
Urszula Bojakowska
Zofia Szczygielska
Jakub Sitko
Matylda Materkowska
Helena Czapiewska
Antonina Biało

OPIEKUNOWIE:

Anna Badaszewska
Agnieszka Gajda

redakcja, edycja, korekta, skład
Agnieszka Gajda

SPIS TREŚCI:

- wywiad	strona 2
- Unia Europejska	strona 3 - 5
- Rok Rodziny Ulmów	strona 6 - 7
- Czesław Miłosz	strona 8 - 9
- Dzieje Warszawy	strona 10 - 11
- Polska saska	strona 12 - 13
- Królowa Marysienka	strona 14 - 15
- Obrona Jasnej Góry	strona 16
- Bolesław II Śmiały	strona 17
- Święto Chrztu Polski	strona 18
- Henryk VIII	strona 19
- Krótka historia perfum	strona 20 - 21
- Kim był Newton	strona 22
- Polecenia i recenzje	strona 23
- Wielkanocny przysmak	strona 24

WYWIAD Z PIELEŃNIARKĄ SZKOLNĄ AGNIESZKĄ DOMINIĄK

Hanna Dąbrowska i Alicja Gerasik

Jaką rolę pełni pielęgniarka szkolna?

Pielęgniarka szkolna ma taką rolę opiekuńczą, wychowawczą, chociaż jej zadaniem jest przede wszystkim udzielanie pierwszej pomocy podstawowej. Dlatego dzieci czasem do mnie przychodzą i mówią, że się skaleczyły, czy zgłaszają jakąś kontuzję na lekcji wf-u. Jednak też często przychodzą do mnie dzieci z problemami emocjonalnymi, chcą porozmawiać, chcą się wyżyć, chcą się poradzić.

W jakich przypadkach musi pani wezwać pogotowie, ponieważ nie może pani już sama pomóc?

Takim przypadkiem jest uraz głowy. Taki naprawdę poważny, z którym nie wiadomo co później może się stać, bo może być wstrząśnienie, mogą być jakieś nudności. Karetkę zatem muszę wezwać już w naprawdę poważnych sytuacjach. W momencie urazu nogi, gdzie jest podejrzenie, że może być ona złamana, mocno zwichnięta, gdy pojawiają się silne bóle brzucha, głowy. Wtedy już jestem zmuszona wezwać pomoc.

Czego używa Pani najczęściej do opatrywania nas? Jakie leki środki i sposoby są charakterystyczne?

Są to przede wszystkim środki dezynfekujące, coś na odkażanie, jałowy gazik, plastry, bandaże, różnego rodzaju żele, zimne okłady. To też leki przeciw bólowe, chociaż staram się ich nie używać.

Jest teraz sezon dużej zachorowalności. Jak się chronić, aby uniknąć zarażenia?

Jest taka pogoda, że pojawia się słońce, robi się cieplej i wy już się rozbieracie, już nie macie czapek, już nie ma kurtek, jest wam już gorąco. I właśnie to jest takie zdradliwe. Przede wszystkim musicie pamiętać, aby stosownie do pogody się ubierać. Należy też dobrze się odżywiać, nawadniać się, pić dużo wody, można sobie też zapobiegawczo brać witaminę C. Jednak przede wszystkim powinniście unikać kontaktu z osobą chorą.

Na co zwracać uwagę, jakie dolegliwości powinny nas zaniepokoić?

Niepokojące są bóle brzucha, ponieważ mogą być różnego rodzaju. Czasami jest to ból brzucha żołądkowy, dlatego się zawsze pytam pacjentów, w którym miejscu boli. Może być jednak też inna przyczyna bólu. Dlatego trzeba sprawdzać brzuch - czy jest miękki, czy jest twardy.

Czy chciałaby Pani dać nam jakieś wskazówki od siebie?

Tak, żebyście bardziej uważali na siebie wszyscy. I proszę o mniej biegania na przerwie, to niestety bardzo często powoduje kontuzję. Biegają głównie chłopcy, ale dziewczynkom też się zdarza. Uważajcie na siebie i na innych. Moja prośba jest taka: mniej biegania, więcej uważności.

UNIA EUROPEJSKA

Iga Brózda

Po II wojnie światowej na kontynencie europejskim pojawiły się organizacje, które integrowały państwa pod względem politycznym, militarnym i gospodarczym. Państwa Europy Zachodniej integrowały się przede wszystkim w ramach wspólnot europejskich oraz (wraz ze Stanami Zjednoczonymi i Kanadą) w ramach Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego (ang. North Atlantic Treaty Organisation, NATO). W sferze gospodarczej najważniejszą rolę w procesie integracji państw Europy Zachodniej odegrały wspólnoty europejskie. Jedną z nich była Europejska Wspólnota Węgla i Stali, która powstała w Paryżu w 1951 roku na mocy podpisanego tam traktatu. Początkowo tworzyło ją sześć państw: Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Włochy, Republika Federalna Niemiec. Celem EWWiS było utworzenie wspólnego rynku węgla i stali. Traktat paryski został zawarty na 50 lat i wygasł w 2002 roku. Kolejna wspólnota, Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), powstała na podstawie traktatu podpisanego w Rzymie 1957 roku. Tworzyło ją sześć wyżej wymienionych państw, a podstawowymi celami było utworzenie unii celnej, powstanie wspólnego rynku oraz realizacja wspólnej polityki (na przykład rolnej, handlowej czy transportowej). W tym samym roku, również w Rzymie podpisany został traktat, na mocy którego powstała Europejska Wspólnota Energii Atomowej (EURATOM), której głównym celem były działania na rzecz tworzenia i rozwoju europejskiego przemysłu jądrowego.

Powstałe w latach 50. XX wieku wspólnoty – EWWiS, EWG i Euratom – były pierwszymi w historii organizacjami międzynarodowymi o ponadnarodowym charakterze. Ponadnarodowość przejawiała się przede wszystkim w możliwości stanowienia prawa bezpośrednio obowiązującego w państwach członkowskich. Korzyści gospodarcze, jakie odnosiły państwa uczestniczące w procesie integracji, sprawiły, że członkostwem zainteresowały się kolejne państwa. Do państw założycieli 1 stycznia 1973 roku dołączyły trzy kolejne kraje: Dania, Irlandia i Wielka Brytania, powiększając ilość członków Wspólnot Europejskich do dziewięciu. Dziesiątym krajem członkowskim stała się Grecja 1 stycznia 1981 roku. Miała do tego prawo od czasu obalenia reżimu wojskowego i przywrócenia demokracji w 1974 roku. Hiszpania i Portugalia zwiększyły liczbę państw członkowskich do dwunastu, przystępując do Wspólnot Europejskich 1 stycznia 1986 roku. Wydarzenie, jakim był upadek Muru Berlińskiego 9 listopada 1989 roku, sprawiło, że po ponad czterdziestu latach doszło do zjednoczenia Niemiec. Część wschodnia dołączyła do Wspólnoty Europejskiej w październiku 1990 roku. 7 lutego 1992 roku w holenderskim mieście Maastricht doszło do podpisania Traktatu o Unii Europejskiej. Stanowi on wielki krok naprzód w procesie integracji, ponieważ ustanawia jasne zasady dotyczące przyszłej wspólnej waluty, a także polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz ściślejszej współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Unia Europejska została oficjalnie utworzona na mocy traktatu, który wszedł w życie w dniu 1 listopada 1993 roku.

Trzech nowych członków UE: Austrię, Finlandię i Szwecję UE uzyskała 1 stycznia 1995 roku. Składała się już z 15 państw członkowskich i obejmowała niemal całą Europę Zachodnią. W tym samym roku, 26 marca, w siedmiu krajach Unii Europejskiej: Belgii, Francji, Hiszpanii, Luksemburgu, Holandii, Niemczech i Portugalii wszedł w życie układ z Schengen. Oznaczało to, że podróżni mogą poruszać się między tymi krajami bez kontroli paszportowych na granicach. Do 2021 r. strefa Schengen objęła 26 państw, w tym Islandię, Liechtenstein, Norwegię i Szwajcarię.

2 października 1997 roku podpisano traktat z Amsterdamu, który oparty był na osiągnięciach traktatu z Maastricht i zawierał program reform instytucji UE w celu wzmocnienia pozycji UE na świecie oraz przewiduje zwiększenie zasobów na kwestie zatrudnienia i praw obywatelskich. Wszedł on w życie 1 maja 1999 roku.

Efektom współpracy państw wspólnotowych było wprowadzenie Unii Gospodarczo - Walutowej, której założeniem było wprowadzenie od 1999 roku jednej waluty dla wszystkich państw członkowskich, czyli obecnego euro. Założyciele unii walutowej chcieli stworzyć silną walutę, odporną na wahania na rynkach, co miało w znacznym stopniu ułatwić przepływ kapitału i rozwój gospodarczy.

Dla Polaków najważniejszym etapem rozwoju Unii Europejskiej było jej rozszerzenie w dniu 1 maja 2004 roku, kiedy to zostaliśmy przyjęci do Unii Europejskiej wraz z dziewięcioma innymi państwami Europy: Estonią, Łotwą, Litwą, Czechami, Słowacją, Słowenią, Maltą, Węgrami i Cyprzem. Bułgaria i Rumunia dołączyły do UE w 2007 roku. Liczba państw członkowskich wzrosła tym samym do 27. Państwa Unii Europejskiej 13 grudnia 2007 roku szły pod podpisy pod traktatem lizbońskim, który wprowadził zmiany do wcześniejszych traktatów. Miał on na celu przekształcenie UE w organizację bardziej demokratyczną, sprawniejszą w działaniu oraz bardziej przejrzystą, a więc mogącą stawić czoła wyzwaniom o charakterze ogólnoswiatowym, takim jak zmiany klimatyczne, zagrożenia bezpieczeństwa oraz zapewnienie zrównoważonego rozwoju. Wszystkie kraje UE ratyfikowały traktat przed jego wejściem w życie 1 grudnia 2009 roku.

Od 1 lipca 2013 roku Unia Europejska zyskała nowe, dwudzieste ósme państwo członkowskie – Chorwację. 23 czerwca 2016 roku w Wielkiej Brytanii przeprowadzono referendum w sprawie dalszego jej członkostwa w Unii Europejskiej. 52 procent głosujących opowiedziało się za wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej po 47 latach jej członkostwa. Wielka Brytania wystąpiła z UE w dniu 31 stycznia 2020 roku.

Unia Europejska posiada również wiele instytucji kontrolnych i gospodarczych:

- Rada Europejska jest organizacją Rady Unii Europejskiej. Jej zadaniem jest wyznaczanie ogólnych celów UE, kierunków jej dalszego rozwoju, nie pełni funkcji prawodawczych. Rada wybiera reprezentującego ją Przewodniczącą.
- Rada Unii Europejskiej ma swoją siedzibę w Belgii, a dokładniej w Brukseli. Ten organ może wydawać akty prawne, bierze również udział w tworzeniu budżetu UE.
- Parlament Europejski jest bardzo ważnym organem Unii Europejskiej, to odpowiednik parlamentu jednoizbowego. Ma dwie siedziby: Brukselę oraz Strasburg. W Strasburgu znajduje się oficjalna siedziba Parlamentu, w Brukseli prowadzona jest większość obrad.

Parlament Europejski zajmuje się zatwierdzaniem składu Komisji Europejskiej oraz jej przewodniczącego, powołuje również Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Kolejny organ Unii Europejskiej to Komisja Europejska. Jest ona ważnym organem wykonawczym UE, odpowiedzialna jest za bieżącą politykę wspólnoty, zajmuje się wydawaniem rozporządzeń. Siedziba Komisji Europejskiej znajduje się w Brukseli.

Najważniejszą instytucją sądowniczą unii jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE), z siedzibą w Luksemburgu. Składa się on z trzech, mniejszych instytucji. Pierwsza z nich to Trybunał Sprawiedliwości, który orzeka o legalności aktów prawnych, wydawanych przez Unię Europejską oraz rozwiązuje spory pomiędzy krajami członkowskimi.

Symbole Unii Europejskiej to:

- **hymn:** w 1972 roku Rada Europy przyjęła za swój hymn „Ode do radości” – fragment IX symfonii Ludwiga van Beethovena w aranżacji Herberta von Karajana. Od 1986 roku utwór ten jest hymnem Unii Europejskiej. Autorem tekstu jest Fryderyk Schiller;

- **flaga:** na fladze Unii Europejskiej widnieje krąg 12 gwiazd na lazurowym tle, który symbolizuje jedność, solidarność i harmonię pomiędzy narodami;

- **euro:** jest wspólną walutą obowiązującą w 18 z 28 państw członkowskich Unii Europejskiej. W 1999 r. euro zaczęto stosować do transakcji bezgotówkowych, a od 2002 roku kiedy wyemitowano banknoty i monety, euro obowiązuje we wszystkich płatnościach;

- **paszport europejski:** symbolem Unii Europejskiej jest także paszport europejski w kolorze burgundzkiego wina. Na jego okładce widnieje napis „Unia Europejska” i nazwa państwa, którego obywatelem jest jego posiadacz. Został on wprowadzony do użytku w 1985 roku;

- **Syriusz:** maskotka, przyjęta głównie dla dzieci i przez nie nazwana. Syriusz w każdym państwie jest ubierana w charakterystyczny strój lub elementy stroju danego państwa. Nazwa maskotki, pochodzi od najjaśniejszej gwiazdy na niebie;

- **Dzień Europy:** 9 maja 1950 roku francuski minister spraw zagranicznych Robert Schuman przedstawił idee, które stały się podstawą utworzenia Unii Europejskiej, dlatego też 9 maja obchodzimy Dzień Europy;

- **motto Unii Europejskiej:** „ZJEDNOCZENI W RÓŻNORODNOŚCI”.

Źródła:

- <https://uniaeuropejska.info.pl/organy-unii-europejskiej>
- https://european-union.europa.eu/index_pl
- <https://zpe.gov.pl/a/unia-europejska-cele-i-etapy-integracji/Dtpk6FHGX>
- <http://zsm3jaslo.pl/eurogim/vademecum.php>
- <https://okolicznosciowe.com.pl/flaga-unii-europejskiej-od-historii-do-prawidlowej-ekspozycji-kupionej-flagi/>
- <https://ikalisz.pl/news,zjednoteni-v-rozmanitosti-rozne-jezyki-jedno-znaczenie,1990.htm>

2024 ROKIEM RODZINY ULMÓW

Katarzyna Plandowska

28 lipca 2023 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podjął uchwałę w sprawie ustanowienia roku 2024 Rokiem Rodziny Ulmów w związku z przypadającą 80. rocznicą zamordowania ich przez żandarmerię niemiecką w Markowej na Podkarpaciu.

Niemiecka okupacja podczas II wojny światowej oraz zagłada Żydów miały w Polsce wyjątkowo brutalny charakter. Okupanci zagrozili śmiercią każdemu, kto na naszych ziemiach choćby tylko próbował udzielić jakiegokolwiek pomocy ukrywającemu się Żydowi. Jednak mimo tak surowej sankcji tysiące polskich Żydów otrzymało wsparcie pozwalające ocalić życie. Pomagano im w ucieczce z getta, udostępniano ukryte miejsca pobytu, dostarczano żywność, pieniądze, fałszywe dokumenty.

Historia rodziny Ulmów to symbol piekła niemieckiej okupacji oraz heroizmu tych Polaków, którzy ryzykując życie decydowali się na pomoc Żydom.

Józef Ulma urodził się 2 marca 1900. Był synem Marcina i Franciszki z domu Kluz. Jego rodzice mieli trzyhektarowe gospodarstwo, w którym pomagał od najmłodszych lat. Skończył czteroklasową szkołę powszechną, a w 1921 roku został powołany do odbycia służby wojskowej. W 1929 roku rozpoczął naukę w szkole rolniczej w Pilźnie, którą ukończył z bardzo dobrym wynikiem.

Założył pierwszą szkółkę drzew owocowych w Markowej i szybko zaczął utrzymywać się ze sprzedaży sadzonek. Prawdopodobnie to dzięki niemu pojawiły się szczepione jabłonie w tej okolicy. Prócz ogrodnictwa (Józef Ulma był propagatorem uprawy warzyw i owoców) zajmował się także pszczelarstwem i hodowlą jedwabników. Jego pomysłowość i zaangażowanie w tym zakresie zostały nagrodzone podczas Powiatowej Wystawy Rolniczej w Przeworsku, którą w 1933 roku zorganizowało Okręgowe Towarzystwo Rolnicze. Był człowiekiem szerokich horyzontów: do dziś zachowała się część jego księgozbioru, opatrzona ekslibrisem „Biblioteka domowa – Józef Ulma”. Wśród książek można znaleźć m.in. „Podręcznik elektrotechniczny”, „Podręcznik fotografii”, „Wykorzystanie wiatru w gospodarce”, czy publikację poświęconą mieszkańcom Australii. Prenumerował „Wiedzę i Życie”, potrafił skonstruować maszynę intrologatorską i przydomową elektrownię wiatrową, dzięki czemu jako pierwszy we wsi oświetlał dom prądem, a nie lampą naftową. Największą pasją Józefa była fotografia. Początkowo korzystał z samodzielnie złożonego aparatu, z czasem zaczął używać profesjonalnego sprzętu, dzięki któremu dokumentował życie codzienne mieszkańców Markowej. Wiele zdjęć zachowało się do dziś.

Był zapalonym społecznikiem. Działał w katolickim Stowarzyszeniu Młodzieży Męskiej, a następnie w Związku Młodzieży Wiejskiej RP „Wici”, gdzie pełnił funkcję bibliotekarza i przewodniczącego Komisji Wychowania Rolniczego przy Zarządzie Powiatowym. Przez pewien czas był również kierownikiem Spółdzielni Mleczarskiej w Markowej.

W 1935 roku poślubił o 12 lat młodszą Wiktoria Niemczak (ur. 10 grudnia 1912), która była siódmym dzieckiem Jana i Franciszki z Homów. Gdy Wiktoria miała sześć lat zmarła jej matka, a na rok przed ślubem osierocił ją ojciec. Podobnie jak Józef była zaangażowana społecznie. Grała w teatrze wiejskim i uczęszczała na kursy organizowane przez Uniwersytet Ludowy w Gaci. Po ślubie na świat zaczęły przychodzić szybko kolejne dzieci: Stanisława (ur. 18 lipca 1936 r.), Barbara (ur. 6 października 1937 r.), Władysław (ur. 5 grudnia 1938 r.), Franciszek (ur. 3 kwietnia 1940 r.), Antoni (ur. 6 czerwca 1941 r.) i Maria (ur. 16 września 1942 r.). W chwili śmierci była w zaawansowanej ciąży z siódmym dzieckiem, które pod wpływem tragicznej sytuacji zaczęła rodzić.

W 1938 r. Ulmowie kupili 5 hektarów czarnoziemiu w Wojsławicach nieopodal Sokala. Do przeprowadzki nie doszło jednak ze względu na wybuch wojny. We wrześniu 1939 r. Józef brał udział w wojnie obronnej. Józef Ulma już przed wojną pozostawał w bardzo dobrych stosunkach z Żydami. Kilka rodzin żydowskich mieszkało z nim po sąsiedzku, z innymi handlował uprawianymi przez siebie warzywami. Trwająca od marca 1942 r. akcja „Reinhardt,” której celem było wymordowanie wszystkich Żydów w Generalnym Gubernatorstwie oraz Okręgu Białostockim, zaczęła być realizowana w Łańcucie i jego okolicach na przełomie lipca i sierpnia 1942 roku. Niemcy wprowadzili zakaz przebywania Żydów na terenie Markowej

i rozpoczęli wywózkę do obozu pracy w Pełkiniach, a następnie do obozu zagłady w Bełżcu. Żydzi byli ukrywani w Markowej przez kilka rodzin, ale największą grupę w swoim domu przyjęli Ulmowie. Stało się to najprawdopodobniej w grudniu 1942 roku. Byli to znajomi Ulmów z Łańcuta: Saul Goldman z synami Baruchem, Mechelem, Joachimem i Mojżeszem oraz sąsiadki Ulmów z Markowej – Gołda Grünfeld i Lea Didner, córki Chaima Goldmana – krewnego wspomnianego wyżej Saula. Lea ukrywała się wraz z małą córeczką o imieniu Reszla.

Duże ilości jedzenia, które kupowała Wiktoria, zwracały jednak uwagę otoczenia i sugerowały, że w ich domu mieszkają nie tylko członkowie rodziny. Pozostaje zagadką, kto i kiedy doniósł Niemcom o ukrywających się Żydach. Prawdopodobnie był to Włodzimierz Leś – posterunkowy Polnische Polizei, czyli granatowy policjant z Łańcuta. Według ustaleń podziemia był on wyjątkowo gorliwym współpracownikiem niemieckich okupantów. Dokumenty sugerują również, że nim Goldmanowie zwrócili się o pomoc do Ulmów to właśnie Leś za pieniądze pomagał im ukrywać się w Łańcucie, a później wypędził, zatrzymując jednocześnie ich majątek.

Nocą z 23 na 24 marca 1944 r. do Markowej przyjechało 5 żandarmów i od 4 do 6 granatowych policjantów. Grupą dowodził szef łańcuckiej żandarmerii, porucznik Eilert Dieken.

Podczas snu zastrzelono trójkę Żydów, wkrótce zastrzelono pozostałych. Przed dom wyprowadzono Józefa Ulmę oraz jego ciężarną żonę Wiktorię. Następnie po naradzie z podwładnymi Dieken rozkazał również rozstrzelać dzieci. W kilka chwil zamordowano 17 osób – w tym rodzące się dziecko.

Po zakończeniu masakry Niemcy przystąpili do grabieży gospodarstwa i przedmiotów należących do zamordowanych. Mieszkańców wsi przymuszono do pogrzebania zabitych. Zostały wykopane dwa doły – w jednym pochowano Ulmów, w drugim Żydów. Na koniec oprawcy urządzili libację na miejscu kaźni. W styczniu 1945 roku ciała rodziny Ulmów zostały ekshumowane i przeniesione na miejscowy cmentarz parafialny. Dwa lata później podjęto szczątki zamordowanych Żydów i pochowano je na cmentarzu w Jagielle wraz z ofiarami masakry z 14 grudnia 1942 r.

W 1995 r. Józef i Wiktoria Ulmowie zostali uhonorowani medalem Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. W 2010 roku prezydent Lech Kaczyński odznaczył ich pośmiertnie Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Ubogie małżeństwo z Markowej stało się patronem szkoły i ulic. Ich imię nosi też jedyne w Polsce Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej, otwarte w marcu 2016 roku w Markowej. 10 września 2023 r. w Markowej odbyła się beatyfikacja rodziny Ulmów.

Od 2018 r. 24 marca (dzień śmierci rodziny Ulmów z Markowej) jest obchodzony jako Narodowy Dzień Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką dla uczczenia tych wszystkich, którzy pomimo ogromnego niebezpieczeństwa nieśli pomoc ludności żydowskiej.

Na wniosek prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy 6 marca 2018 r. Sejm uchwalił „Ustawę o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką”, w której dzień 24 marca został ustanowiony Narodowym Dniem Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką jako święto państwowe.

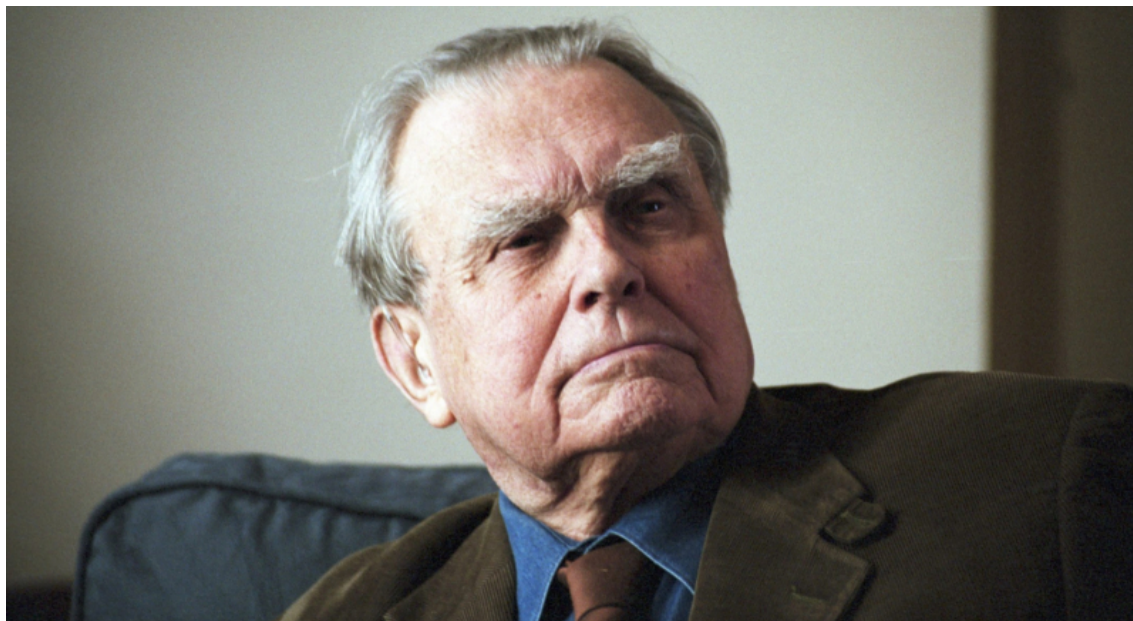
Źródła:

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie ustanowienia roku 2024 Rokiem Rodziny Ulmów

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką

rodzinaulmow.ipn.gov.pl

wszystkoconajwazniejsze.pl

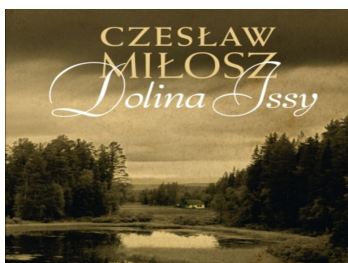

Czesław Miłosz

Aleksandra Gołaszewska

Rok 2024 należy do Czesława Miłosza, ponieważ obchodzimy 20 rocznicę jego śmierci. Czesław Miłosz urodził się 30 czerwca 1911 r. w Szetejniach, zmarł 14 sierpnia 2004 r. w Krakowie, gdzie został pochowany w Krypcie Zasłużonych na Skałce. Czesław Miłosz był synem Aleksandra Miłosza i Weroniki Miłoszowej z Kunatów. Rodzina Miłoszów, pieczętowała się herbem Lubicz i należała do starego szlacheckiego rodu.

Czesław Miłosz to polski poeta, prozaik, eseista, historyk literatury, tłumacz i dyplomata. Zadebiutował w 1930 r. na łamach uniwersyteckiego pisma „Alma Mater Vilnensis” wierszami *Kompozycja* i *Podróż*. Za swoją twórczość otrzymał wiele prestiżowych nagród literackich, a także dużo innych tytułów i odznaczeń za inne osiągnięcia, np. Doktor honoris causa wielu uniwersytetów w USA i w Polsce, honorowy obywatel Litwy i miasta Krakowa. W 1980 r. został laureatem Nagrody Nobla w dziedzinie literatury, za „bezkompromisową wnikliwość w ujawnianiu zagrożenia człowieka w świecie pełnym gwałtownych konfliktów”. Miłosz wychował się na dawnych terenach Wielkiego Księstwa Litewskiego. Czasy dzieciństwa wywarły decydujący wpływ na jego twórczość. Sam często odwoływał się do tych wspomnień. Inspiracje stanowiły dla niego zarówno spokojne życie na wsi, jak i szalone podróże z ojcem. Także wydarzenia wojenne, których był świadkiem (rewolucja październikowa i wojna polsko-bolszewicka) miały odzwierciedlenie w jego poezji. Przed II wojną światową Czesław Miłosz był poetą katastroficznym. Po wojnie jego poezja stała się bardziej intelektualna. Wiązała się z ambicjami odbudowania trwałych wartości europejskiej kultury, sumienia i wiary. Literaturę pojmował wówczas jako drogę do ocalenia po klęsce poczucia człowieczeństwa. W latach 70-tych zaczęła w jego poezji zacząć dominować tematyka religijna i kontemplacyjna. Jego książki zostały przetłumaczone na 44 języki.

Miłosz tworzył głównie poezję, a największe uznanie zyskały jego wiersze polityczne (m.in. "Który skrzywdziłeś"). Część z wierszy Miłosz poświęcił okupowanej Warszawie ("Miasto", "Błądząc"), w której spędził prawie cały okres wojny. W twórczości Miłosza przypadającej na okres wojny da się również zauważyć świadome odchodzenie od tematyki wojennej. Są wśród nich wiersze opisujące zwykłe piękno świata, który – mogłoby się wydawać – nigdy nie zaznał wojny. Tak jest w wierszu "Piosenka pasterska" czy w cyklu "Świat" z 1943 r.

Wprowadził do literatury polskiej nowy gatunek literacki – traktat poetycki, który zdaniem poety był wymierzony przeciwko nowoczesności rozumianej jako zawężenie i rozszerzał „pojemność” poezji. W zamieszczonym w tomie Światło dzienne "Traktacie moralnym" piętnuje zanik wartości, krytykuje brak moralności i wskazuje na to, co jego zdaniem należałoby zmienić w ludzkiej mentalności. W 1957 r. napisał Traktat poetycki, ukazujący historię poezji polskiej XX w. W tomie "Druga przestrzeń" (2002 r.) znalazł się "Traktat teologiczny", w którym Miłosz rozważa problem tajemnicy wiary. Wiele utworów Miłosza z późnego okresu twórczości jest przykładem pisarstwa sylwicznego, komponowanego na pograniczu wypowiedzi poetyckiej, eseistycznej i prozatorskiej.

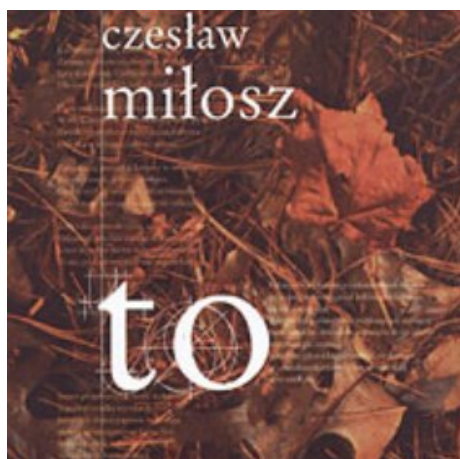
Oprócz wielu tomów poezji Czesław Miłosz wydał kilkanaście zbiorów esejów. Najgłośniejszy z nich, tłumaczony na wiele języków Zniwolony umysł – do dziś uważany jest za wybitną próbę naukowej analizy działania propagandy komunistycznej. Inne ważne zbiory to przede wszystkim "Ziemia Ulro", "Ogród nauk", "Widzenia nad zatoką San Francisco". Wszystkie jego utwory objęte były w 1951 r. zapisem cenzury w Polsce, czyli podlegały natychmiastowemu wycofaniu z bibliotek. Doliczono się 28 pseudonimów i inicjałów, którymi Miłosz sygnował swoje dzieła, np. Adrian Zieliński, Bogusław Grodek z Londynu, Edward Żuliński, Jan M. Nowak, Ks. J. Robak, Stefan Kunce, Zygmunt Kornaga, Żagarysta. W czasie wojny uczestniczył w podziemnym życiu literackim i pod pseudonimem Jan Syruć opublikował tom Wiersze.

Obecnie Czesław Miłosz jest uznawany za najwybitniejszego polskiego poetę XX wieku.

Źródło:

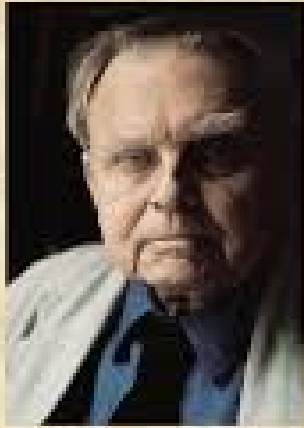
slideplayer.pl

www.polskieradio.pl/74/907,czytelnia

Czesław Miłosz.

Urodził się w roku 1911 w Szekiełkach na Litwie, zmarł 14 sierpnia 2004 w Krakowie. Poeta, prozaik, eseista, tłumacz. Laureat nagrody Nobla w roku 1980 i wielu innych prestiżowych nagród literackich i tłumaczonych na kilkadziesiąt języków. Doktor honoris causa wielu uniwersytetów w USA i w Polsce, honorowy obywatel Litwy i miasta Krakowa. Szkołę i uniwersytet z młodzieżą opuścił w Wilnie, tam również doświadczył jako poeta, przepięknie i niepowtarzalnie wierszem. Po wojnie pracował w Agencji Wywiadowczej PRL - w USA, tam Francji do roku 1951, kiedy to wrócił się w Paryżu o sprawy polityczne. W roku 1950 wyjechał do Kalifornii, gdzie przez dwadzieścia lat jako profesor języków i literatur słowiańskich wykładał na uniwersytecie w Berkeley. Do roku 1960 publikował głównie w emigracyjnych wydawnictwach amerykańskiej "Kultura" i w Polsce (poza cenzurą). Od roku 1960 mieszkał w Berkeley i w Krakowie. W spisie mistrzytarosowej krytyki, jak i współczesnych mu poetów (dodaj wspomnieć Józefa Brodzkiego), twórczość poetycka Miłosza to jedno z najbardziej znaczących zjawisk w historii literatury współczesności. Obok poezji (wierszy) powołał wierszy wierszy symbolicznych, w których to, do dykcji (słowa) z tem, co specjalistyczne, wierszy to zaplanowany niemal nigdy przez filozoficzne, czy religijne sąfina. Obok wierszy-piosenek, traktaty teologiczne - jak napisany w okupowanej przez Niemców Warszawę w koneserach "Szyjęcych rymów" cykl "Świat, Piosenka pasterska", czy cykl "Światło wykładów wierszem", i tomu "Wiersze". Miłosz przeżył trzy gatunkowe, obcuje jako poeta i jako tłumacz z całą tradycją poezji - od współczesnych sobie poetów amerykańskich po biblijny (różne) fragmenty przekłada na nowo na język polski.

Dzieje Warszawy

Emilka Kazubek

W czasie powstania listopadowego w 1830 r. Warszawa była siedzibą władz powstańczych. W roku 1831 przez ponad 8 miesięcy wokół Warszawy koncentrowały się działania wojenne (m.in. bitwa pod Olszynką Grochowską, bitwa pod Wawrem, bitwa pod Białotąką). Celem ataku stała się również Warszawa, 6 września 1831 wojska rosyjskie dowodzone przez Iwana Paskiewicza, przystąpiły do ataku na Wolę. Podczas szturm, broniąc umocnionej reduty nr 56, zginął gen. Józef Sowiński. W nocy 15/16 sierpnia 1831 r. w czasie gwałtownych wystąpień ludu warszawskiego, zamordowano w mieście kilkadziesiąt osób. Po upadku powstania listopadowego zniesiono Sejm, wojsko polskie i konstytucję, konfiskowano dobra, więziono, zsyłano na Sybir, zamknięto Uniwersytet Warszawski i Towarzystwo Przyjaciół Nauk, w 1833 roku wprowadzono stan wojenny. Po stłumieniu powstania w 1831 roku zapadła decyzja budowy Cytadeli Warszawskiej, pełniącej funkcję twierdzy oraz więzienia dla patriotów polskich.

Źródło:

zdziekiemwarszawie.pl/cytadela-co-ty-wiesz-o-patriotyzmie/
artinfo.pl/dzielo/ostatni-boj-generalasowinskiego-1932

Cytadela Warszawska to wierzba miasta otoczona dziką roślinnością. Tam przyroda przenika się z historią i sztuką.

RZECZPOSPOLITA W CZASACH SASKICH

Maja Gawęda

Czasy saskie to nazwa dla okresu rządów królów polskich z Saksonii w latach 1697 -1763, z dynastii Wettynów: Augusta II Mocnego (1697–1733) i Augusta III (1733 –1763), których panowanie było przerywane kolejnymi elekcjami i rządami Stanisława Leszczyńskiego (1704–1709 i 1733).

Po śmierci Jana III Sobieskiego o tron polski starali się: książę Franciszek Ludwik Conti i elektor saski Fryderyk I August. W 1697 elektor saski wkroczył z wojskiem do Rzeczypospolitej i koronował się na Wawelu na króla przyjmując imię Augusta II Mocnego (1697–1733). Król August II Mocny bardziej niż o dobro Rzeczypospolitej dbał o interesy ojczystej Saksonii oraz swojej dynastii (pragnął uzyskać dziedziczne panowanie w Inflantach). Rządy sprawował przy pomocy zaufanych urzędników (cudzoziemców) oraz w oparciu o wojska saskie. Wszedł w sojusz z Danią i Rosją wymierzony przeciwko Szwecji w wojnie o Inflanty (wojna północna 1700-1721). Działania wojenne spowodowały ruinę gospodarczą Rzeczypospolitej, ponieważ toczyły się głównie na ziemiach polskich.

Szlachta, która popierała króla szwedzkiego Karola XII, zdetronizowała Augusta II, powołując na króla Polski Stanisława Leszczyńskiego (1704).

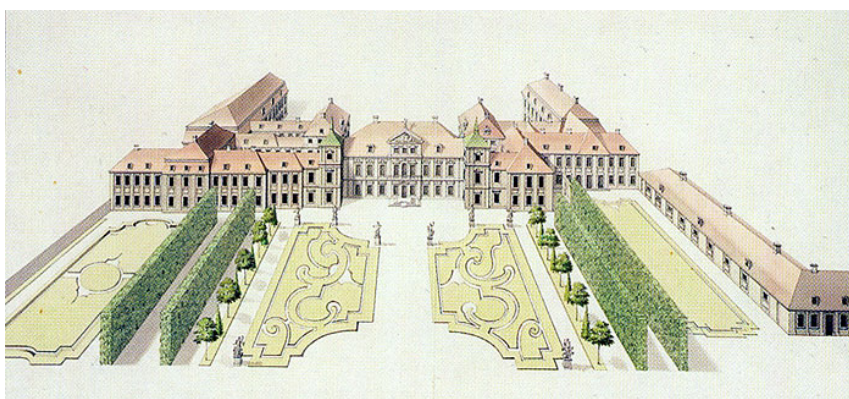
W wyniku przegranej przez Karola XII bitwy z Carem Rosji Piotrem I Wielkim Szwecja straciła na znaczeniu, a Stanisław Leszczyński zmuszony był opuścić kraj, do którego wrócił August II Mocny. Odzyskał on tron Polski i podjął próbę wzmocnienia władzy królewskiej, korzystając z obecności wojsk saskich w Rzeczypospolitej. Spowodowało to antykrólewskie wystąpienia szlachty, która w 1715 roku zawiązała konfederację w Tarnogrodzie, która za cel działania miała usunięcie wojsk saskich i Augusta II z Polski. Dzięki mediacji rosyjskiej 6 listopada 1716 roku doszło do zawarcia porozumienia w Warszawie, potwierdzonego przez Sejm niemy 1 lutego 1717 roku. Po Sejmie niemy nastąpił 15-letni okres pokoju.

Po śmierci Augusta II Mocnego w 1733 roku szlachta opowiedziała się przeciwko powoływaniu na tron Polski cudzoziemca, a następnie we wrześniu zgromadzeni wybrali na króla - wspieranego przez Francję - Stanisława Leszczyńskiego. Stanisław Leszczyński dwukrotnie zasiadał na tronie (1704 – 1709 i tylko formalnie w 1733 roku).

Wybór Leszczyńskiego na króla zaniepokoił Rosję i Austrię powodując wkroczenie ich wojsk w październiku 1733 roku do Polski i tym samym doprowadzając do wyboru na króla Augusta III. Doprowadziło to do wybuchu polskiej wojny sukcesyjnej między Francją, popierającą Leszczyńskiego, a Austrią i Rosją. W 1735 roku Leszczyński abdykował, gdy utracił poparcie Francji.

Dopiero sejm pacyfikacyjny w 1736 roku, kończący wojnę domową, jaka miała miejsce po śmierci króla Augusta II Mocnego w 1733 roku, doprowadził do uznania Augusta III królem Rzeczypospolitej. Rządy Augusta III to nieustanny upadek gospodarczy Rzeczypospolitej: przestarzała gospodarka folwarczno-pańszczyźniana, która rujnowała polską wieś, słaba armia, spadek produkcji rzemieślniczej, upadek ekonomiczny miast.

Rzeczpospolita przez trwające ponad pół wieku rządy saskie z silnego państwa, aspirującego do pozycji regionalnego mocarstwa, stała się krajem o ograniczonej suwerenności, w pełni zależnym od sąsiadów. Jednym z niewielu plusów czasów saskich było ożywienie kulturalne, to jest: założenie przez braci Załuskich biblioteki publicznej w Warszawie, rozwój budownictwa barokowego.

Maria Kazimiera de La Grange d'Arquien „Marysienka”

Maja Gawęda

Maria Kazimiera de La Grange d'Arquien urodziła się 28 czerwca 1641 roku (lub wcześniej) w Burgundii w mieście Nevers. Była córką Henriego Alberta de La Grange d'Arquien i Franciszki de la Châtre - ochmistrzyni dworu Ludwika Marii Gonzagi - żony dwóch polskich królów z dynastii Wazów (Władysława IV i Jana Kazimierza).

Maria Kazimiera została damą dworu Ludwika Marii i z jej dworem, mając 4 lata, przybyła do Polski pod koniec 1645 roku, gdzie przyswoiła sobie język i kulturę polską. Wśród Polaków zyskała przydomek „Marysienka”, z którym kojarzona jest w polskiej historii. W 1648 roku, po śmierci króla Władysława IV i wobec trudnej sytuacji w kraju, owdowiała królowa odesłała wtedy siedmioletnią Marię Kazimierę z powrotem do Francji, gdzie przez cztery lata uczyła się w szkole klasztornej w rodzinnym mieście Nevers. W roku 1653 powróciła na dwór Ludwika Marii, już wtedy żony króla polskiego, Jana Kazimierza.

Tam też, w marcu 1655 roku, poznała podczas jednej z zabaw dworskich Jana Sobieskiego (późniejszego króla Polski), który zakochał się od pierwszego wejrzenia w ulubienicy królowej. Pomimo miłości między nimi do oświadczeń i ślubu jednak nie doszło.

Jako ulubienica władczyni, w 1658 roku poślubiła wojewodę sandomierskiego Jana Sobiepana Zamoyskiego, z którym miała czworo dzieci (żadne z nich nie dożyło dorosłości). W oczach królowej Ludwika Marii Zamoyski był lepszym kandydatem ze względu na pozycję polityczną oraz dużo większy majątek niż miał Sobieski. Zamoyski zmarł jednak w kilka lat po ślubie. Po jego śmierci w 1665 roku Maria wyszła za Jana Sobieskiego. Zarówno w opinii współczesnych, jak i historyków było to tzw. „małżeństwo z miłości”, co stanowiło wówczas rzadkość. Sobieskiemu urodziła trzynastoro dzieci, ale tylko czworo osiągnęło dorosłość: Jakub (1667 – 1737), Teresa Kunegunda (1676 – 1730), Aleksander (1677 – 1714) i Konstanty (1680 – 1726).

Na królową Polski została koronowana 2 lutego 1676 roku, na Wawelu. Była orędowniczką interesów francuskich nad Wisłą, a przy tym zabiegała u ówczesnego króla Francji Ludwika XIV o przywileje dla swojej rodziny.

W 1688 roku rozpoczęła się budowa kościoła św. Kazimierza w Warszawie (król i królowa położyli kamień węgielny) finansowana przez Marię Kazimierę jako wotum dziękczynne za zwycięstwo króla nad Turkami pod Wiedniem.

Po śmierci Jana III Sobieskiego w 1696 roku wyjechała z Polski i osiadła w Rzymie, gdzie przebywała z licznym dworem.

W czerwcu 1714 roku królowa opuściła Rzym, aby udać się do Francji, jednak Ludwik XIV wydał jej zakaz pojawiania się w Paryżu i na Wersalu. Zmarła w 1716 roku we francuskim mieście Blois. Ostatecznie jej szczątki spoczęły wraz z ciałem Jana III w Krypcie św. Leonarda w katedrze wawelskiej.

Źródło:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_Kazimiera_d%2E%80%99Arquien

<https://ciekawostkihistoryczne.pl/leksykon/marysienka-sobieska-1641-1716/>

<https://www.benedyktynki-sakramentki.org/o-nas/klasztor-warszawski/historia-kosciola-sw-kazimierza/>

Obrona Jasnej Góry

...czyli punkt kulminacyjny potopu szwedzkiego

Urszula Bojakowska

21 lipca 1655 roku, gdy do Rzeczypospolitej Obojga Narodów wkroczyły wojska szwedzkie, nikt nie spodziewał się ich najazdu. Rozejm zawarty z królem Szwecji Karolem X Gustawem miał trwać jeszcze przez sześć lat.

Nazwa „potop szwedzki” wzięła się od prędkości podboju przez wroga polskich ziem. Szwedzcy dowódcy spodziewali się silnego oporu ze strony Polaków, znanych im z wcześniejszych walk. Niestety w tym czasie szlachta była skłócona z królem Polski, a wyszkolone wojsko polsko-litewskie zostało wysłane do walk z Rosjanami i Kozakami na wschodzie kraju. Problemem były jednocześnie napięcia i brak zgody między obywatelami Rzeczypospolitej, które wynikały z różnorodności wyznań, sfer oraz wysokie ambicje polityczne części magnacji.

Kolejne miasta i wsie przyjmowały protekcję króla Szwecji, pozostawiając patriotyzm w zapomnieniu. Król Jan Kazimierz zbiegł poza granice Polski, na Śląsk, a insygnia królewskie zostały wysłane na Spisz. Gdy poddała się Częstochowa, przeor klasztoru paulinów ksiądz Augustyn Kordecki nie zaufał Szwedom. Najcenniejsze rzeczy z klasztoru, w tym obraz Matki Bożej Częstochowskiej, zostały wywiezione do klasztoru paulinów w Mochowie (na Śląsku Opolskim), a na Jasnej Górze została zawieszona kopia obrazu. Okazało się, że przeor miał rację, bo już 18 listopada 1655 roku szwedzcy żołnierze (co ciekawe znacząca ich część była innej niż szwedzkiej narodowości) otoczyli sanktuarium, a stojący pod murami klasztoru dowódcy, zażądali wstępu na jego teren. Jasna Góra dysponowała ok. 160 żołnierzami, 50 puzkarczami, 20 szlachcicami oraz 70 zakonnikami, z czego ogromna część była zwolennikami kapitulacji. Siły wroga przewyższały je ponad dziesięciokrotnie, chociaż z nich niemal 400 było zdolnych do walki (polskie chorągwie, zmuszone do przyłączenia się do wojska wroga, odmówiły pomocy przy ataku na twierdzę). Najedźcę wsparła ciężka artyleria oraz przymuszone oddziały polskiej piechoty. Nieprzyjaciel wiedział o swojej przewadze i słabościach twierdzy, z tego też powodu starał się nakłonić księdza Kordeckiego do poddania się. Na Jasną Górę zostały wysłane trzy propozycje kapitulacji i wszystkie trzy zostały odrzucone. Klasztor ani myślał o złożeniu broni (wśród początkowej załogi klasztoru znajdowali się chętni do kapitulacji, lecz zostali szybko zdemaskowani i wydalen z twierdzy).

Około 20 grudnia 1655 roku nastąpiło przymusowe zawieszenie broni- Szwedom skończyła się amunicja. Na dostawę musieli czekać trzy dni. Jasnogórscy zakonnicy starali się przedłużyć przerwę w walkach, prosząc o zaprzestanie działań wojennych na czas Świąt Bożego Narodzenia. Szwedzcy dowódcy nie spełnili prośby, ostrzeliwując klasztor w popołudnie 25 grudnia. Nie wiemy czy przypadkowo, czy specjalnie, trajektoria pocisków została źle wyliczona i te przelatwały nad murami klasztoru, spadając na dziedziniec, gdzie momentalnie były gaszone.

Z powodu nieskuteczności ataków i nieprzejednanej postawy obrońców jasnogórskich, w nocy z 26 na 27 grudnia, Szwedzi odtrąbili całkowity odwrót i odstąpili od oblężenia klasztoru. Decyzja o zakończeniu walk była również związana z wydaniem rozkazu o wsparciu innej akcji szwedzkiej.

Warto zaznaczyć, że oblężenie sanktuarium, mimo dysponowania przez Szwedów ciężką artylerią, nie było tak krwawe, jak mogłoby się zdawać. Klasztor był świetnie obwarowany i był obsadzony dobrze wyszkolonym garnizonem (dowodzonym przez obersztera Jana Pawła Cellari'ego). Wszystkich obrońców twierdzy było co najmniej 250.

Obrona Jasnej Góry była pierwszym wyraźnym zwycięstwem nad szwedzkimi oddziałami. Podniosła na duchu i dała nadzieję tym, którzy już dawno zwątpili w siłę naszej Ojczyzny. Stała się symbolem; tak, że w kwietniu 1656 roku we Lwowie Jan Kazimierz, składając śluby jasnogórskie uczynił ją królową Polski. Dlatego dla podniesienia ducha narodu, w czasie rozbiorów, Henryk Sienkiewicz symbol ten wykorzystał w „Potopie”.

Zofia Szczygielska

BOLESŁAW II ŚMIAŁY (SZCZODRY)

Życie Bolesława II znamy głównie z relacji Galla Anonima. Pisał on, że "Bolesław, mąż hojny, a wojowniczy rządził królestwem Polskim. Byłby on na pewno dorównał swymi czynami, czynom przodków, gdyby nie kierował nim pewien nadmiar ambicji i próżności". Znacznie obfitsza w stosunku do przekazów źródłowych jest literatura piękna. Legendę króla i jego wielkiego przeciwnika biskupa Stanisława utrwalali poeci miary Słowackiego czy Wyspiańskiego.

W momencie objęcia rządów przez Bolesława Śmiałego państwo polskie znajdowało się w trudnej sytuacji. Osłabione licznymi klęskami i targane wewnętrznymi niepokojami było całkowicie uzależnione od Cesarstwa Niemieckiego.

Bolesław II sprytnie wykorzystał konflikt pomiędzy cesarzem Henrykiem IV a papieżem Grzegorzem VII. Przynależność do obozu gregoriańskiego umożliwiło władcy prowadzenie samodzielnej polityki. Sprzymierzeńców przeciwko cesarzowi znalazł na Węgrzech, nawiązał kontakty z opozycją antycesarską w Niemczech, a wreszcie zbliżył się do pogańskich Wieletołów. Utrzymywał też bliskie kontakty z Rusią Kijowską. W ciągu kilku lat zmontował wielką koalicję. W 1074 roku po zjeździe w Miśni zerwał stosunki z cesarstwem i manifestacyjnie stwierdził swoją niezależność.

Według przekazu miał powiedzieć: "Dopóki miecz mam, dopóki berło w dłoni, nad sobą obcej nie uznaję zwierzchności i nie pozwolę, by kto jako sędzia między mną stawał i między mym ludem". Niemcy, sparaliżowane wielkim powstaniem Sasów, nie były w stanie wyprawić się na Polskę. W 1076 roku odbyła się koronacja królewska Bolesława II Śmiałego.

Król zwrócił swój wzrok na wschód. Próbował osadzić na tronie kijowskim swojego sojusznika. Jednak w czasie długoletniej wprawy rycerze zbuntowali się i bez władzy króla powrócili do kraju. Surowe i okrutne kary, jakie spadły na nich po powrocie do kraju, spotkały się z krytyką biskupa krakowskiego Stanisława. Bolesław II skazał niepokornego duchownego na karę "obcięcia członków", co było zakazane w stosunku do przedstawicieli Kościoła.

Według legendy śmierć biskupa Stanisława doprowadziła do wybuchu buntu możnowładców. W 1079 roku Bolesław Śmiały uciekł na Węgry, gdzie wkrótce zmarł w nieznanych okolicznościach.

Bibliografia:

<https://www.polskieradio.pl/39/156/artykul/1601691,krol-boleslaw-smialy-%E2%80%93-od-potegi-do-upadku>

Święto Chrztu Polski

Jakub Sitko

Święto Chrztu Polski to stosunkowo nowe święto państwowe, które obchodzone jest 14 kwietnia. Sejm RP ustanowił to święto ustawą z 22 lutego 2019 r. "w celu upamiętnienia chrztu Polski, datowanego na 14 kwietnia 966 r., zważywszy na doniosłość decyzji Mieszka I, uznawanej za początek Państwa Polskiego". Według historyków Chrzest Polski miał miejsce właśnie w Wielką Sobotę 14 kwietnia 966 roku. Ta data dała początek państwu, jak również symbolizuje przyjęcie chrześcijaństwa przez Polskę oraz stanowi początek historii chrześcijaństwa w naszym kraju.

W tym dniu odbywają się uroczystości, msze święte i nabożeństwa w kościołach. Często też są organizowane wykłady, konferencje i spotkania poświęcone historii chrztu Polski oraz jego znaczeniu dla kultury i tożsamości narodowej. W ramach obchodów Święta Chrztu Polski często promowana jest edukacja historyczna oraz kultywowanie tradycji związanych z chrześcijaństwem i polską historią. Tego dnia w miastach pojawiają się biało-czerwone flagi, które zostaną wywieszane m.in. przed urzędami.

Chrzest Polski to ważne wydarzenie, które miało istotny wpływ na kształtowanie się polskiej kultury i historii.

Henryk VIII

Matylda Materkowska

Henryk VIII był królem z dynastii Tudorów, urodził się 28 czerwca 1491 r. w pałacu Placentia w Greenwich niedaleko Londynu. Był trzecim dzieckiem Henryka VII i Elżbiety York. Znał kilka języków, okazywał zainteresowanie teologią, uwielbiał uprawianie sportów, polowania, turnieje i zabawy. Początkowo miał niewielkie szanse na bycie królem. Sytuacja zmieniła się po śmierci starszego brata, Arutra. Wówczas Henryk otrzymał tytuł pretendenta, a wkrótce po objęciu tronu Anglii i Irlandii. W 1509 r. ożenił się z wdową po bracie - Katarzyną Aragońską. W 1521 r. napisał traktat teologiczny *Assertio septem Sacramentorum*, w którym bronił katolickiej nauki o sakramentach i krytykował Marcina Lutra, za co otrzymał od papieża Leona X tytuł obrońcy wiary.

Z małżeństwa z Katarzyną miał córkę, Marię I Tudor. W czasie trwania małżeństwa Henryk związał się z Anną Boleyn, a ponieważ nie miał syna i chciał się z nią ożenić, postanowił unieważnić małżeństwo z Katarzyną na co nie wyraził zgody papież Klemens VII. Wtedy też, po niemal 20 latach małżeństwa, doprowadził do rozwodu za sprawą uchwalenia Aktu Supremacji i ustanowienia Kościoła anglikańskiego, którego za sprawą ustawy został głową w 1534r. i uniezależnił angielskie duchowieństwo od papieża. Przeciwników nowej zasady uznawano za zdrajców, dlatego stracono m.in. Thomasa More'a i biskupa Fishera. W latach 1536–1540 przeprowadzono likwidację klasztorów. Sprzedaż ich majątków zasilila skarb królewski, wiążąc wzbogaconych w ten sposób nowych właścicieli ziemskich z polityką króla.

Nowa żona Anna Boleyn urodziła Henrykowi przyszłą królową Elżbietę I, ale nie dała mu oczekiwanego męskiego potomka. Decyzją króla została oskarżona o zdradę, cudzołóstwo i ścięta.

Trzecią żoną Henryka VIII była Jane Seymour, która zmarła w dwa tygodnie po urodzeniu wyczekiwanego syna – Edwarda VI. Kolejną była Anna z Kleve, która chcąc uniknąć losu Anny Boleyn, jak tylko dowiedziała się, że król spotyka się z Katarzyną Howard, sama poprosiła o unieważnienie małżeństwa. Ostatecznie związek Anny i Henryka został anulowany 7 lipca 1540 roku. Zaledwie trzy tygodnie później król stanął na ślubnym kobiercu z Katarzyną Howard. Piątą żoną Henryka spotkał podobny los do Anny Boleyn, została oskarżona o zdradę króla i ścięta toporem.

Mimo, że król był despotyczny i bezwzględny to jednak jako monarcha miał dobrą opinię, umocnił Koronę i Anglię. Za jego panowania powstały ustawy o unii łączące Anglię i Walię w jedno państwo, Król dbał też o wzmacnianie siły Anglii na morzu; za jego panowania budowano stocznie i okręty, fortyfikowano wybrzeża.

Za panowania Henryka ustanowiono m.in. ustawę o czarach, która karała śmiercią za wywoływanie lub wyczarowywanie złych duchów oraz ustawę o sodomii (pierwsze angielskie prawo przeciw sodomii). W późnych latach życia Henryk miał dużą nadwagę – w obwodzie brzucha mierzył 137 cm. Jego nadwaga zaczęła się po wypadku podczas turnieju w 1536 r. Poniesiona wtedy rana na udzie nie tylko uniemożliwiła poruszanie się, ale też nie goiła się prawdopodobnie pośrednio doprowadzając do jego śmierci 28 stycznia 1547 r. Henryk VIII został pochowany w kaplicy św. Jerzego w Zamku Windsor, obok swojej żony Jane Seymour. Ostatnią-szóstą żoną Henryka była Katarzyna Parr, która przeżyła męża o rok.

Źródła:

Encyklopedia PWN

Iwona Kienzler „Wszystkie żony Henryka VIII”

Wikipedia

KRÓTKA HISTORIA PERFUM

Helena Czapiewska

Perfumy, któż z nas ich nie zna! Dlatego warto poznać ich oficjalną definicję. Otóż perfumy (od fr. par fumée „przez dym”) to łączna nazwa kosmetyków, których jedynym zadaniem jest nadawanie różnym obiektom (zwykle ciału człowieka) przyjemnego i długo utrzymującego się zapachu.

Trudno dokładnie określić, gdzie i kiedy po raz pierwszy pojawiły się perfumy. Wiadomo jednak, że ludzie starali się zmieniać swój zapach od niepamiętnych czasów. Prawdopodobnie kolebką czarujących zapachów była Mezopotamia. Istnieje również teoria, że pierwsze perfumy stworzono w Arabii, którą nazwano „krajem kadzidła”.

Jedną z najpopularniejszych wersji o miejscu rozpoczęcia wykorzystania perfum jest jednak Egipt. Starożytni Egipcjanie wpadli na pomysł, że perfumy najlepiej przechowywać w szklanych pojemnikach. Niektóre z nich były zdobione złotem i szlachetnymi kamieniami. Wśród wielbicielek perfum była m.in. królowa starożytnego Egiptu Hatszepsut. Królowa Kleopatra nacierała swe ciało perfumami, dzięki czemu zdobywała względy swych wybrańców.

Przez lata naukowcy starali się odtworzyć perfumy używane w starożytności. W tym celu znalezione pozostałości poddano analizie chemicznej. Podstawą egipskich perfum i olejków zapachowych był olej roślinny lub tłuszcz zwierzęcy. W składzie perfum znalazł się olejek z mirry, cynamon, kardamon i żywica. Drugi odnaleziony zapach był znacznie ostrzejszy i jak sugerują teksty ze starożytności, to ta mieszanka zapachowa należała do ulubionych perfum królowej Egiptu. W składzie pachnidła naukowcy odkryli galbanum, miód, wino, mirrę, gorzkie migdały, oliwki, kardamon, olej balsamiczny i terpentynę.

Co więcej, zawarte w starożytnych mieszankach zapachowych związki działały przeciwgrzybicznie i przeciwbakteryjnie, tłumiły też nieprzyjemne zapachy.

Początkowo produkty aromatyczne, które przypominały perfumy, były używane do celów religijnych i rytualnych. Dlatego historia stworzenia perfum zaczyna się właśnie od religii i dopiero z czasem produkty te wykorzystywano także jako przyjemny dodatek i swego rodzaju symbol statusu społecznego.

Perfumy znane były również w starożytnym Rzymie i Persji. Pierwsze historycznie wzmianki o osobie, która stworzyła perfumy - kobiecie o imieniu Tapputi - można znaleźć w Mezopotamii. To właśnie ona przeprowadziła wielokrotną destylację kwiatów, aby otrzymać specjalne olejki z substancjami aromatycznymi. W starożytności do tworzenia perfum używano kwiatów, ziół i przypraw.

Kiedyś wierzono, że perfumy to jeden z najbardziej niezwykłych darów, jaki bogowie podarowali ludziom. Starożytny Cypr znany był z doskonałej jakości zapachów, których pożąдали mieszkańcy basenu Morza Śródziemnego. Najstarsze perfumy świata znaleziono właśnie na Cyprze. Eksperci twierdzą, że powstały ponad 4000 lat temu.

Według legendy, perfumy narodziły się wraz z grecką boginią miłości Afrodytą (łac. VENUS), która właśnie w okolicach Cypru miała wyłonić się z morskiej piany. Istnieją jednak dowody, że pochodzące stamtąd zapachy mogły być wytwarzane jeszcze przed pojawieniem się legendy o narodzinach Afrodyty.

Jednym z najciekawszych zabytków związanych z perfumami jest starożytna perfumeria, odkryta w 2003 roku przez włoską archeologkę Marię Rosarię Belgiorno, zlokalizowana w Pyrgos w dolinie Solea na Cyprze. Jej powstanie datuje się na 2000 rok p.n.e., a więc środek epoki brązu. Jest to najwcześniejszy perfumierski zabytek archeologiczny zachowany w tak doskonałym stanie. Na stanowiskach archeologicznych odkryto nienaruszone naczynia, zawierające wciąż pachnące oleje!

Badaczom udało się zidentyfikować produkowane w perfumerii cenne pachnidła, takie jak słynny cypryjski mech dębowy, bergamotkę, lawendę, rozmaryn, mirt, szałwię, rumianek, laudanum, gorzki migdał i wiele innych. Ilość odkrytych zabytków sugeruje, że perfumy były w Pyrgos produkowane na dużą skalę. Prawdziwa rewolucja w świecie perfumerii miała miejsce w XII wieku we Włoszech. W tamtym okresie przygotowanie produktów aromatycznych zaczęło się odbywać na bazie alkoholu. W XIV wieku perfumy stały się popularne również w innych krajach Europy.

Trzeba tutaj przypomnieć historię perfumiarstwa we Francji, która jest długa i bogata. Już w czasach starożytnych Rzymianie i Egipcjanie uważali perfumy z terenów dzisiejszej Francji za wyjątkowe. Jednakże w średniowieczu, za sprawą wpływowej postaci królowej Elżbiety z Anglii, francuskie perfumy zyskały na popularności. Królowa zakochała się w aromatach z francuskiej prowincji Grasse, która stała się znana jako centrum produkcji perfum.

W XVI wieku Katarzyna Medycejska, żona Henryka II, przywozła do Francji sekret wyrobu perfum z Włoch, co zainicjowało rozwój przemysłu perfumeryjnego. W czasach Ludwika XIV, znanej postaci historycznej, perfumy były nieodłącznym elementem dworskiej elegancji. Król zafascynowany zapachami zlecał tworzenie unikalnych kompozycji, a w 1656 roku otwarto pierwszą perfumerię na dworze w Wersalu.

Francja stała się zapachowym centrum świata na przestrzeni wieków. To w tym kraju powstało wiele renomowanych perfumerii, które istnieją do dzisiaj. W XIX wieku rozwijały się technologie destylacji i pozyskiwania olejków eterycznych, co umożliwiło tworzenie coraz bardziej skomplikowanych kompozycji zapachowych. W 1828 roku Pierre-François Pascal Guerlain otworzył swój sklep perfumeryjny w Paryżu, który jest uważany za pierwszą prawdziwą perfumerię na świecie.

Przez cały XVII i XVIII wiek perfumy cieszyły się we Francji bardzo dużą popularnością. W tamtym okresie Wersal nazywano „perfumowanym dworem”, bo perfum używano tam do odświeżania nie tylko strojów i peruk królewskich dworzan, lecz również wszystkich przedmiotów i komnat. W tym celu dworzanie nosili ze sobą bogato haftowane torby lub wazy zapachowe wypełnione ziołami i płatkami kwiatów. Były to ówczesne przenośne odświeżacze powietrza.

Perfumiarstwo przeżywało swój chwilowy zastój w czasie Rewolucji Francuskiej (1788-89), bo używanie perfum traktowano wówczas jako ekstrawagancję.

W XIX wieku zaczęto komponować delikatne i świeże zapachy, które bardzo szybko stały się światowym przebojem. Prawdziwy przewrót w przemyśle perfumeryjnym nastąpił w XX wieku, kiedy to zaczęto produkować substancje zapachowe techniką syntezy chemicznej.

Dzięki licznej dostępności surowców naturalnych oraz talentowi perfumiarzy, w tym okresie powstały takie ikony jak Eau de Cologne Impériale czy Eau de Parfum marki Guerlain. Francja eksportowała perfumy na cały świat, a ich sława szybko rosła.

W XX wieku wydarzyły się przełomowe momenty w świecie perfumeryjnym. Po raz pierwszy zapachy zaczęto sprzedawać w eleganckich butelkach, co wprowadziło nowy wymiar luksusu do przemysłu perfumeryjnego. W latach 20. Coco Chanel stworzyła legendarne Chanel No. 5, które do dziś uchodzi za symbol kobiecej elegancji i niezależności.

Dzisiaj perfumy francuskie nadal pozostają na szczycie perfumeryjnego rynku, oferując bogatą paletę aromatów dla każdego gustu. Niezmiennie cieszą się uznaniem i są symbolem luksusu i klasy. Niezależnie od tego, czy jesteś miłośnikiem kwiatowych, orientalnych czy świeżych zapachów, na pewno znajdziesz coś dla siebie w bogatym portfolio francuskich perfum.

Podsumowując, perfumy francuskie to nie tylko wyjątkowe kompozycje aromatyczne, ale także kawałek historii i dziedzictwa. Francja pozostaje niekwestionowanym liderem w świecie perfum i inspiruje perfumiarzy na całym świecie do tworzenia wyjątkowych zapachów. Jeśli szukasz perfum, które łączą w sobie elegancję, luksus i jakość, to francuskie perfumy są zdecydowanie godne uwagi.

Bibliografia:

Krótką historią perfumerii – jak powstawały pierwsze perfumy? – Maclawyer

Francuskie Perfumy: Historia i Najważniejsze informacje (madeinlab.pl)

Dlaczego Francja stała się światową stolicą perfum? - POLITECH - opakowania perfumeryjne i kosmetyczne

Śmierdzący Wersal i jego słodkos poceni dworzanie, czyli higiena XVII wieku (posty.pl)

Starożytne perfumy z Cypru - Starożytna perfumeria na Cyprze (moodscentbar.com)

10 najdroższych perfum świata (creativemagazine.pl)

Perfumy Kleopatry (polityka.pl)Groteskowe kostiumy Nicolasa de Larmessina Madame Framboise.

Kim był Newton i dlaczego jest taki sławny?

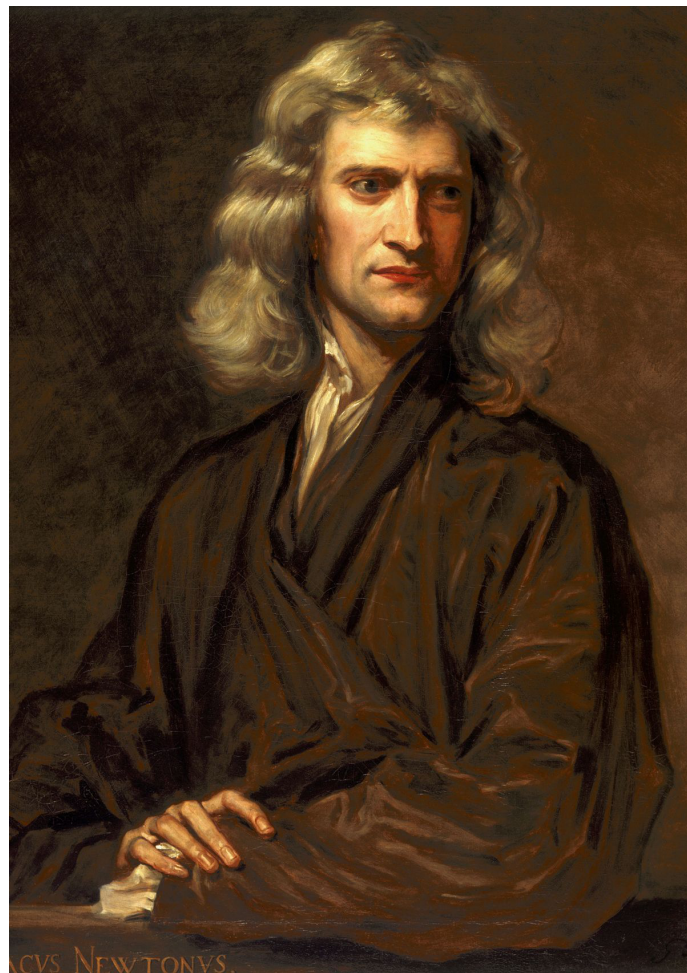
URSZULA BOJAKOWSKA

Każdy, absolutnie każdy słyszał kiedyś historię o tym Panu, co odkrył grawitację przez to, że spadło mu jabłko na głowę. Rzeczywiście, Isaac Newton jako pierwszy opisał i zaczął się zajmować grawitacją. Zaczniemy od początku. Isaac Newton urodził się w 1643 roku w Wielkiej Brytanii. Do szkoły zaczął chodzić w wieku 13 lat, a po jej ukończeniu udał się na uniwersytet Cambridge, który wówczas był jedyną z lepszych uczelni w Anglii. Ciekawiło go wiele nauk, od języka angielskiego po fizykę czy matematykę. W latach 1665 - 1666 musiał wrócić do domu z powodu epidemii dżumy. To właśnie te lata były w jego pracach naukowych najowocniejsze. Wtedy również opanował rachunek fluksji i fluent (teraz nazywany różniczkowym i całkowym). Niestety nie docenił swojej pracy od razu i opublikował ją dopiero w 1704 roku. Wówczas okazało się, że niemiecki filozof Gottfried Wilhelm Leibniz odkrył to 10 lat po Newtonie i pierwszy opublikował swoją pracę. Newton zaczął się z Niemcem procesować, oskarżając go o plagiat.

Podczas dwóch lat uznał, że musi przecież istnieć jakaś siła - taka, która sprawia, że kiedy coś upada leci ono prosto w dół. Zauważył, że jest to ta sama siła, która sprawia, że Księżyc krąży wokół Ziemi. Sformułowanie tej teorii zajęło mu jednak kilka lat. Prowadził też badania z zakresu optyki. Jako pierwszy wskazał, że promień światła białego rozszczepia się po przejściu przez pryzmat na promienie o różnych kolorach. Na tej podstawie doszedł do wniosku, że każdy teleskop soczewkowy (refraktor) będzie posiadał wadę: na obrzeżach ukazywanych obrazów będą się ukazywać fałszywe kolory, czyli aberracja chromatyczna. Z tego też powodu uznał, że zbuduje własny teleskop, który wykorzystywał zwierciadła (teleskop zwierciadlany) zamiast soczewek. Isaac Newton był również pierwszym naukowcem z tytułem szlacheckim.

Źródło:

biography.com/scientists/isaac-newton-biography-facts
sofijon.pl/module/article/one/720

Czy Jane Austen wybiera się na bal ósmoklasisty?

... CZYLI POLECENIA I RECENZJE

Czytając powieści Jane Austen nie sposób nie zauważyć, jak bardzo tamten świat był podobny do naszego. Można powiedzieć, że to przecież nie możliwe, w końcu to wszystko się działo prawie trzy wieki temu...

Nie wierzycie? To się przekonajcie! Bohaterowie Jane Austen, tak samo jak my rozmawiają o ludziach, tak samo jak my krytykują siebie nawzajem (i tak jak my nie zawsze robią to miło), tak jak my przejmują się opinią innych i w końcu, tak samo jak my się zakochują. Dlatego przedstawiam Wam „Emmę” autorstwa Jane Austen, ponieważ najbardziej przypomina mi sytuacje w naszej szkole.

Opowiada ona o przeróżnych perypetiach tytułowej bohaterki z mieszkańcami małego miasteczka Highbury. Pokazuje, że nawet najwspanialszy ludzie mają wady i tylko nieliczni są w stanie je dostrzec. Mówi o miłości, która nie tylko nie bierze pod uwagę wad, ale także uznaje je za idealne. Uczy, że czasem coś, czego szukamy daleko poza naszym horyzontem, może być tuż pod naszym nosem.

Utwór długo trzyma nas w napięciu - nie wiemy, jak może się to wszystko skończyć. Każda gorsza rada, źle zwrócona uwaga, trudna rozmowa czy nawet wiadomość dotycząca, kogoś z bohaterów może przyprawić nas o szybsze bicie serca i pytania „Ale co teraz?”.

Powieść pokazuje, jak niezwykłym i pięknym zjawiskiem jest, kiedy dwójka ludzi się w sobie zakocha; jak wszystko inne traci na znaczeniu w obliczu uczuć. Udowadnia również, że prędzej czy później, każdy otrzyma swoje szczęśliwe zakończenie, niezależnie w jakiej sytuacji się znajduje; czy jest bogaty czy biedny, do której sfery społecznej należy.

Mam ogromną nadzieję, że zachęciłam Was do przeczytania tej opowieści i ufam, że się Wam spodoba.

Urszula Bojakowska

Czy wiesz, że...

1. Ośmiornica ma trzy serca.
2. Przez aortę wieloryba może przecisnąć się dorosły człowiek.
3. Kałamarnice mają lepszy wzrok niż ludzie.
4. Osa morska (meduza) zabija więcej nurków niż rekiny i płaszczki razem wzięte.
5. Słowo „wiosna” pochodzi od prasłowiańskiego wyrazu „vesna”. A „ves” oznacza „wesoły”.
6. Najzimniejszy początek wiosny odnotowano w 1942 roku. Było wówczas - 24oC.

WIOSNA Hania Dąbrowska

Pierwszy dzień wiosny

Jak zwykle radosny

Kwiatki już rosną

Cudowną wiosną

Fioletowe krokusy

Drzewa pokusy

Krzaczki zielone

I ogniska spalone

Fioletowe zielone żółte i białe

Wokoło rosną duże i małe

Zima wiosna lato jesień

Dawno temu był wrzesień

Ze snu obudziły się już zwierzęta

Ale to nie jest tego wiersza puentą

Ptaki i dzieci po parku latają

Niektórzy piosenki nawet śpiewają

Trawa już powoli się zieleni

Ale widać jeszcze trochę kamieni

Dzieci kolorowe czapki mają

A rodziny przechodzące się kochają

Wiewiórki na drzewa się wspinają

I z psami rozmawiają

Siedzimy na ławce i wszyscy piszą

A ogórki w stołówce w słoiku się kiszają

